

02.12.2022.59

Łaziska, 27.12.2022r.

Rada Rodziców Szkoły Podstawowej im. Franciszka Łakińskiego w Łaziskach, Łaziska 51, 62-100 Wągrowiec

Rada Rodziców Szkoły Podstawowej w Wiatrowie, Wiatrowo 1, 62-100 Wągrowiec

Rada Rodziców Szkoły Podstawowej im. ks. Jakuba Wujka w Siennie, Sienno 27, 62-100 Wągrowiec

Pan Przemysław Majchrzak

Wójt Gminy Wągrowiec

i

Pan Ryszard Andrzejewski

Przewodniczący Rady Gminy Wągrowiec

PETYCJA

Rady Rodziców występują z niniejszą petycją w imieniu swoim, uczniów oraz mieszkańców gminy sprzeciwiających się likwidacji szkół wiejskich w miejscowościach Łaziska, Wiatrowo, Sienno.

Jesteśmy małymi, a zarazem wielkimi społecznościami, ponieważ dokonujemy rzeczy wielkich, od serca. Wielu z nas, rodziców uczniów korzystających z edukacji w tych szkołach, przyczyniło się niejednokrotnie do polepszenia warunków pracy w szkole. Nie odmawiamy pomocy przy organizacji wszelkiego rodzaju festynów, z których dochód przeznaczany jest na potrzeby placówki. Dokładamy wszelkich starań, żeby nauka naszych dzieci była urozmaicona piknikami czy wycieczkami.

Dyrekcja każdej z placówek oraz grono pedagogiczne, a także pozostali pracownicy są dla naszych dzieci opoką, wsparciem w codziennych problemach tych mniejszych jak i tych większych, drogowskazem który pokazuje w jakim kierunku podążać ścieżką edukacji, dbają o bezpieczeństwo naszych pociech, obdarowują ciepłym słowem, a nierzadko przytulą i pocieszają w rozterce.

Poziom nauki jest wysoki. Nauczyciele potrafią wymagać i motywować nasze dzieci do bardziej wytrwałej pracy. Zachęcają do udziału w konkursach pozaszkolnych, pomagają się do nich przygotować. Wiemy, że w mniejszych klasach pracuje się lepiej. Nauczyciel – pedagog może podejść bardziej indywidualnie do potrzeb naszych dzieci, żeby wyeksponować mocne strony każdego ucznia, a z tymi słabymi walczyć, żeby je przekuć w atuty.

Nie chcemy, aby nasze dziesięcioletnie dzieci zmuszone były do zmiany znanego im środowiska i kontynuowania nauki w Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Wągrowcu, ponieważ szkolne mury tej placówki kojarzą się bardziej z koszarami wojskowymi niż z przyjaznym dla małych dzieci

otoczeniem. Piękne i zielone boiska szkolne mają zamienić na betonowy spaceriak? NIE MA NA TO NASZEJ ZGODY.

Przedstawiony w Audycie plan rozbudowy każdej z tych trzech placówek jest bardzo mocno przesadzony. Szkoła w Łaziskach potrzebuje dwóch izb lekcyjnych. Wystarczającym posunięciem byłoby dobudowanie przedszkola modułowego (koszt nieprzekraczający 1 miliona złotych) i wówczas budynek szkolny ma 8 izb lekcyjnych. Są inne rozwiązania problemu, niewymagające dużych nakładów finansowych. Podobnie sytuacja ma się w pozostałych dwóch placówkach.

Nie może być tak, że Gmina, która prowadzi kilka szkół podstawowych, trzy faworyzuje i od kilku lat niezmiennie i stale modernizuje, dofinansowuje, a pozostałe traktowane są jak przysłowiowa „kula u nogi”. W czym jesteśmy gorsi od szkoły w Żelicach czy w Łeknie? W czym są gorsze nasze dzieci? Jesteśmy wszyscy równoprawnymi mieszkańcami gminy i domagamy się równego traktowania i równego dzielenia funduszy.

Od ponad pięciu lat wiadomo było, że placówki w Wiatrowie, Siennie i Łaziskach potrzebują remontu, rozbudowy czy modernizacji. Dlaczego nie zostały podjęte żadne działania w ciągu tego okresu? Dopytywaliśmy o decyzje od kilku lat – niestety nikt nie miał odwagi powiedzieć nam prosto w oczy prawdy. Teraz sprawa jest postawiona na ostrzu noża.

Żywimy jednak nadzieję, że w ostatniej chwili zaproponowane nam 16 grudnia rozwiązania zostaną jeszcze przemyślane i wezmą Państwo pod uwagę nasze propozycje oraz argumenty. Deklarujemy tym samym, że będziemy walczyć, nie poddamy się. A jeśli trzeba będzie – zapukamy do drzwi każdego, kto będzie w stanie nam pomóc w walce o stabilizację i bezpieczeństwo naszych dzieci.

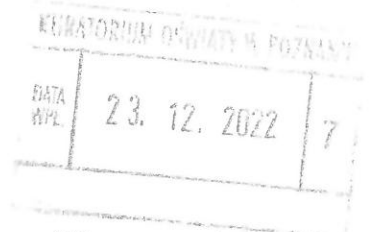
Z poważaniem

Wiatrowo, dnia 19 grudnia 2022 r.

Rada Rodziców Szkoły Podstawowej w Wiatrowie, Wiatrowo 1, 62-100 Wągrowiec

Rada Rodziców Szkoły Podstawowej im. Franciszka Łakińskiego w Łaziskach, Łaziska 51, 62-100 Wągrowiec

Rada Rodziców Szkoły Podstawowej im. ks. Jakuba Wujka w Siennie, Sienna 27, 62-100 Wągrowiec

Szanowny Pan

Michał Zieliński

Wojewoda wielkopolski

wraz z załącznikami

Szanowny Pan

Robert Gawęł

Wielkopolski Kurator Oświaty

Inspektor
Magdalena Deris-Swierkowska

PETYCJA

wraz z wnioskiem o stwierdzenie nieważności uchwał Rady Gminy Wągrowiec

Rady Rodziców szkół podstawowych w Wiatrowie, Łaziskach i Siennie występują z niniejszą petycją w imieniu swoim, uczniów, rodziców uczniów i mieszkańców gminy sprzeciwiających się likwidacji wiejskich szkół w gminie Wągrowiec.

W dniu 16.12.2022 r. w Urzędzie Gminy Wągrowiec odbyło się spotkanie Wójta i Rady Gminy z przedstawicielami grona pedagogicznego i Rady Rodziców trzech lokalnych wiejskich placówek oświatowych zatytułowane „wyniki audytu”. Na spotkaniu Rada Gminy omówiła kosztorys przystosowania trzech szkół podstawowych z klasami 1-6 do trybu nauczania 8-klasowego: Szkoły Podstawowej im. Franciszka Łakińskiego w Łaziskach, Szkoły Podstawowej im. ks. Jakuba Wujka w Siennie oraz Szkoły Podstawowej w Wiatrowie. Sugerowany budżet inwestycji wynosił 60 mln zł. Z uwagi na brak funduszy Wójt gminy przedstawił propozycję likwidacji Szkoły Podstawowej w Wiatrowie i przekształcenia szkół w Łaziskach i Siennie w placówki filialne z klasami 1-3 Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Wągrowcu.

Na 29 grudnia 2022 r. zaplanowano sesję Rady Gminy Wągrowiec, na której odbędzie się głosowanie w sprawie uchwały o zamiarze likwidacji i przekształcenia szkół. W konsekwencji zamknięta zostanie jedna szkoła, a pozostałe zostaną zmniejszone o połowę i staną się placówkami filialnymi.

Na spotkaniu w sprawie audytu uczestnikom przedstawiono wyłącznie najdroższe możliwe rozwiązanie – tj. budowę nowego budynku za kwotę rzędu 19 mln złotych. Przy czym należy zwrócić uwagę, iż w przedmiotowym budynku w przypadku szkoły w Siennie i Łaziskach, funkcjonowała już 8-klasowa szkoła podstawowa i wówczas w ocenie władz gminnych nie zachodziła konieczność jakiegokolwiek dostosowania przedmiotowej nieruchomości.

Wójt i Rada Gminy nie rozważyła alternatywnych rozwiązań, nie wymagających budowy nowego budynku, jak choćby: zakup mobilnych sal klasowych na bazie kontenerów, wynajem/użyczenie pomieszczeń, wykorzystanie biblioteki gminnej lub szkolnej, klasy łączone, zmianowy tryb nauki dla klas kończących wcześniej lekcje, przystosowanie innych pomieszczeń szkolnych, w tym poddasza i budynków dodatkowych i in. Co niezwykle istotne, zakomunikowana uczestnikom spotkania decyzja odbyła się bez wcześniejszych konsultacji społecznych. Nie podjęto próby kontaktu z organizacjami pozarządowymi, które wspierają wiejskie szkoły i proponują wsparcie w strategiach alternatywnych, w tym proponują narzędzia dla gmin (jak Federacja Inicjatyw Oświatowych). **Członkowie spotkania w sprawie audytu wyrazili jednoznaczny sprzeciw i przedstawili inne propozycje, na które Rada Gminy nie wyraziła zgody, bez badania ich skutków ekonomicznych.** Zgodnie z opinią Rady Gminy szkoły nie są przystosowane do obecnych regulacji prawnych i to pomimo tego, iż dzieci uczą się w nich bezpiecznie od ponad 150 lat.

Gmina podjęła w 2017 roku szereg uchwał, w których przekształciła ówczesne szkoły 6-klasowe w szkoły 8-klasowe (uchwały: Nr L/358/2017 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 27 października 2017 r. w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowej sześciolletniej Szkoły Podstawowej wchodzącej w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Wiatrowie w ośmioletnią Szkołę Podstawową wchodzącą w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Wiatrowie, oraz odpowiednio: Uchwała Nr L/357/2017 z dnia 27 października 2017 roku oraz uchwała Nr L/354/2017 z dnia 27 października 2017 roku). **Od tego czasu w wymienionych szkołach nie podjęto żadnych inwestycji zmierzających do przystosowania ich do trybu 8-klasowego.** Wykonania audytu budowlanego w ostatnim roku okresu przejściowego, na krótko przed wymaganym prawem terminem poinformowania rodziców i nauczycieli o likwidacji szkoły (min. 6 miesięcy przed końcem roku szkolnego), nie można traktować jako czynności zmierzającej do dostosowania szkoły do 8-klasowego trybu nauki. Należy zwrócić uwagę, iż na konieczność wykonania prac przystosowawczych Gmina wskazała już w roku 2017 (m.in. uchwała nr XXXIX/288/2017 z dn. 29 marca 2017 r., w której także nie uwzględniono rozwiązań innych niż przebudowa szkoły, nie podano kosztorysu, zaplanowano jednak znaczące inwestycje dla nowo utworzonej Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Wągrowcu). Gmina nie podjęła również jakichkolwiek działań zmierzających do pozyskania środków zewnętrznych na przystosowanie szkół w Wiatrowie, Siennie i Łaziskach.

Z uwagi na powyższe, zwracamy się z uprzejmą prośbą o objęcie nadzorem kontrolnym realizacji zadań gminy w zakresie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16.12.2016 r. Prawo oświatowe, w myśl którego to przepisu do zadań organu prowadzącego szkołę należy wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie.

Jako argument likwidacji szkoły w Wiatrowie podano kwestie ekonomiczne i demograficzne. Utrzymanie szkoły w Wiatrowie kosztowało gminę w ubiegłym roku 274 602,63 zł (dane z Raportu o stanie gminy za 2021 r., środki własne, nie licząc subwencji). W tym samym roku, podobnie jak w latach ubiegłych, powzięto liczne inne inwestycje. Poddajemy w wątpliwość racjonalność zagospodarowania funduszy gminy w ostatnich latach w obliczu niezbędnych wydatków na edukację. O konieczności przystosowania szkół gmina była świadoma od roku 2017 i podjęła takie zobowiązanie w uchwale tworzącej placówki 8-klasowe. Jeśli już wówczas podjęto nieformalną decyzję o likwidacji danej placówki oświatowej, należało stopniowo wygaszać szkoły, nie podejmując rekrutacji do pierwszych klas w latach kolejnych.

Argument ekonomiczny podważa również **zamiar dalszego użytkowania przez gminę budynku Szkoły w Wiatrowie na potrzeby Koła Gospodyń Wiejskich**. Budynek nadal będzie trzeba utrzymywać i łożyć na jego bieżące remonty. Koło Gospodyń Wiejskich liczy obecnie zaledwie kilka osób. Nie jest jasne, jaki procent kosztów utrzymania budynku pokryła gmina w ubiegłym roku ze środków własnych, a jaki z subwencji oświatowej.

Utrzymanie Szkoły w Wiatrowie, podobnie jak innych małych szkół, jest realnie ułamkiem wydatków gminy na edukację (np. na szkołę w Wągrowcu, do której m.in. miałyby uczęszczać dzieci z Wiatrowa, wydatkowano ze środków własnych prawie 900 tys. zł). Istnieje ona nieprzerwanie od ponad 150 lat (szkoła w Łaziskach natomiast ponad 160 lat). Gdy wznowiono nauczanie po zakończeniu II wojny światowej dzieci uczyły się na naprędce skompletowanym sprzęcie, jednak nikt z władarzy gminy nie zdecydował się na zamykanie centrum lokalnej społeczności.

Argument demograficzny, który przedstawiono na spotkaniu, jest oparty na fałszywych przesłankach. Omawiając perspektywy na przyszłość, posłużono się liczbą dzieci zameldowanych we wsi Wiatrowo (wyłącznie dla szkoły, pomijając przedszkole). Do szkoły chodzi niemal dwukrotnie więcej dzieci niż wynika z liczby zameldowanych, również dzieci niezameldowane na pobyt stały oraz dzieci z okolicznych wsi. Co istotne, jako kluczowy argument podawano spadek liczby uczniów w szkole. Liczba uczniów w ostatnich latach pozostaje na względnie stałym poziomie lub nieznacznie maleje (48 w ubiegłym roku, **44 w obecnym, stan na 19.12.2022 r.**, nie licząc przedszkola). Spadła jednak znacznie po roku 2017 w efekcie decyzji o **zmianie granic obwodów szkolnych w taki sposób, że obecnie część wsi Wiatrowo znajduje się poza granicami obwodu Szkoły Podstawowej w Wiatrowie i jest przewożona autobusami do szkoły w Wągrowcu** (uchwała Nr LII/367/2017 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 30 listopada 2017 r. oraz uchwała nr LVII/410/2018 z 28.03.2018). Tę decyzję również podjęto bez konsultacji z nauczycielami z lokalnej szkoły i lokalną

społecznością, a wprowadzono w życie mimo negatywnej opinii Związku Nauczycielstwa Polskiego – Zarządu Oddziału Miasta i Gminy Wągrowiec (uchwały LX/435/2018 z dn. 15.05.2018 w sprawie odrzucenia w całości stanowiska Związku oraz LX/436/2018 z dn. 15.05.2018 w sprawie zmiany uchwały w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego). Granice obwodu szkolnego zmieniono również wobec szkoły w Łaziskach.

Co istotne, liczba urodzeń w gminie pozostaje od kilku lat na stałym poziomie lub – jak w ostatnim roku – rośnie (Raport ze stanu gminy za 2021). Należy podkreślić, iż w przy Szkole Podstawowej w Wiatrowie funkcjonuje również publiczne przedszkole i do chwili obecnej władze Gminy Wągrowiec nie określiły, czy funkcjonowanie publicznego przedszkola w tej lokalizacji zostanie utrzymane. **Liczba dzieci uczęszczających do tego nowoczesnego wyposażonego Przedszkola stale rośnie** (dane te pominięto w prezentacji Rady na temat demografii zespołów Szkolno-Przedszkolnych). Przedszkole zostało gruntownie wyremontowane, posiada najnowsze pomoce dydaktyczne i opiekę na najwyższym poziomie. **W obecnym roku liczba kandydatów do najstarszej grupy przedszkolnej w Wiatrowie i Łaziskach przekroczyła liczbę dostępnych miejsc.** Rośnie również wyraźnie liczba dzieci w przedszkolu w Siennie.

Spada z kolei liczba dzieci w oddziale przedszkolnym w Wągrowcu, a rośnie liczba uczniów w wągrowieckiej szkole. Nasuwa się zatem pytanie, czy dzieci ze wsi, dowożone autobusami, wypełniają lukę demograficzną w gminnej szkole w mieście? Celem działań gminy wiejskiej, otrzymującej środki z subwencji na oświatę na wsi powinno być wspieranie rozwoju społeczności wiejskich, w tym oświaty we wsi Wiatrowo, Sienno i Łaziska.

Zarząd gminy proponuje przeniesienie uczniów ze Szkoły Podstawowej w Wiatrowie do kilku różnych placówek. Nasze dzieci, które nawiązały już więzi przyjaźni, rozjadą się w różne strony. **Uważamy, że skutkiem takiego posunięcia będzie dezintegracja lokalnej społeczności. Stoimy również na stanowisku, że dobro ucznia powinno stać ponad korzyściami ekonomicznymi.**

Co więcej, w dobie powrotu dzieci do nauki stacjonarnej po blisko dwóch latach trwania nauki zdalnej w okresie pandemii, szczególną uwagę zwraca się na stan psychiczny dzieci oraz konieczność objęcia ich szczególną troską. Za takowe działania z pewnością nie sposób uznać nakazu przeniesienia dzieci do innych placówek oświatowych, gdzie pozbawione zostaną kontaktu z kolegami z klasy i ze szkolnego boiska, będą musiały zaadaptować się do nowych realiów szkolnych, gdzie będą uczone przez innych, nieznaną sobie nauczycieli. Wśród uczniów znajdują się osoby wymagające wsparcia rozwoju i socjalizacji w znajomym środowisku, które zapewniają nasze szkoły. Rozdzielanie klas, które podjęły już wspólną naukę, szczególnie na początku szkolnej edukacji, w naszej ocenie stanowi naruszenie praw dziecka, do ochrony którego organ państwowy posiada konstytucyjne zobowiązanie (art. 72 Konstytucji, art. 3 ust. 1 Konwencji o prawach dziecka).

Warty zastanowienia jest również skutek, jaki tego rodzaju decyzja wywrze na poziom nauczania w Gminie Wągrowiec. **Małe szkoły wiejskie osiągają w gminie bardzo dobre wyniki:** w roku 2016, ostatnim roku przeprowadzania egzaminów szóstoklasistów – wszystkie szkoły osiągnęły wyniki powyżej średniej w gminie, powiecie i województwie, a **szkoła w Wiatrowie osiągnęła najwyższy wynik w gminie - 72,33, o prawie 10 punktów więcej niż średni wynik w kraju, o 13 punktów procentowych więcej niż średni wynik w gminie** (dane Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej). Szkoły w Wągrowcu osiągnęły wyraźnie niższe wyniki. **Szkoły w Łaziskach i Siennie uplasowały się na drugim i trzecim miejscu w gminie.**

Gminy likwidujące szkoły wiejskie powinny dążyć do osiągnięcia efektu korzyści skali, zmniejszenia kosztów utrzymania szkół z jednej strony, ale z drugiej – podniesienia poziomu nauczania (do czego zobowiązała się gmina w swojej strategii rozwojowej na lata 2020-2030). W tym przypadku wątpliwe pozostaje i jedno, i drugie, a jako oczywiste jawi się, iż na jak najlepszych wynikach w nauce dzieci winno zależeć nie tylko rodzicom, ale również włodarzom Gminy Wągrowiec.

Wobec wszystkich powyżej przytoczonych argumentów, wnosimy o:

- podjęcie przez Pana Wojewodę działań nadzorczych w zakresie wspierania oświaty wobec mieszkańców miejscowości Wiatrowo w latach 2017-2022, mając na względzie wypełnianie przez gminę obowiązków ustawowych art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy”. Uchwała z 2018 roku podzieliła jedną wieś na dwa obwody szkolne. Uchwała nie została skonsultowana ze społecznością szkolną, mieszkańcami wsi oraz gronem pedagogicznym Zespołu-Szkolno Przedszkolnego w Wiatrowie, a jej wprowadzenie jest szkodliwe dla jednności systemu oświaty i poziomu oświaty we wsi oraz ma skutki społeczne (dezintegracja miejscowości), ponadto została wprowadzona w życie wbrew negatywnej opinii Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- objęcie kontrolą prawidłowości realizacji zadań gminy w zakresie art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe, w myśl którego do zadań organu prowadzącego szkołę należy wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie (wobec szkół w Wiatrowie, Łaziskach i Siennie w latach 2017-2022), szczególnie w zakresie przeprowadzenia analizy możliwości przystosowania szkół i organizacji nauki uwzględniających rozwiązania niewymagające budowy nowego budynku szkolnego;
- w świetle art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym o wszczęcie postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności następujących uchwał Rady Gminy Wągrowiec: uchwała z dn. 28.03.2018 nr LVII/410/2018 w sprawie projektu zmiany uchwały w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego, uchwała LX/435/2018 z dn. 15.05.2018 w sprawie odrzucenia w całości stanowiska Związku oraz uchwała LX/436/2018 z dn. 15.05.2018 w sprawie zmiany uchwały

w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego. Wnosimy o ustalenie granic obwodów szkolnych w sposób uwzględniający potrzeby lokalnych społeczności, który nie prowadzi do likwidacji wiejskich szkół;

- wykonanie rzetelnej i aktualnej analizy demograficznej (**stan na grudzień 2022 r.**) z uwzględnieniem wzrostu liczby dzieci przedszkolnych w Wiatrowie, Łaziskach i Siennie i spadku w oddziale przedszkolnym w Wągrowcu oraz dzieci niezameldowanych i niezamieszkałych w obwodach szkół, a uczęszczających do nich, z uwzględnieniem zmiany granic obwodów szkolnych.

Prosimy o interwencję w naszej sprawie i **powstrzymanie procesu likwidacji oraz przekształcenia naszych szkół**. Celem edukacji w gminach wiejskich powinien być rozwój obszarów wiejskich.

Szkoły mają nie tylko wymiar edukacyjny – łączą nas jako społeczność i motywują do podejmowania wspólnych inicjatyw. Przyszłość naszych społeczności powinna być argumentem ostatecznym.

Z poważaniem,

Małgorzata Chmielarz, Przewodnicząca Rady Rodziców, Szkoła Podstawowa w Wiatrowie
Inga Wojczyńska, Przewodnicząca Rady Rodziców, Szkoła Podstawowa w Łaziskach
Estera Baran, Przewodnicząca Rady Rodziców, Szkoła Podstawowa w Siennie

Załączniki:

1. Lista osób sprzeciwiających się likwidacji i przekształceniu szkół: Szkoły Podstawowej w Wiatrowie, Szkoły Podstawowej im. Franciszka Łakińskiego w Łaziskach, Szkoły Podstawowej im. Ks. Jakuba Wujka w Siennie.
2. Petycja Federacji Inicjatyw Oświatowych do Ministerstwa Edukacji Narodowej z dn. 27 lipca 2018 w sprawie uwzględniania specyfiki obszarów wiejskich w systemie organizacji oświaty.

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Wągrowiec
2. Radni Rady Gminy Wągrowiec

Federacja
inicjatyw
oświatowych

Ul. Śniadeckich 23 lok. 5, 01-654 Warszawa
tel. (22) 652 86 86, fax (22) 652 10 08
KPS 1000140854
e-mail: biuro@fio.org.pl, www.fio.org.pl

Pani Anna Zalewska
Minister Edukacji Narodowej

Warszawa, 27 lipca 2018 r.

PETYCJA

Federacja Inicjatyw Oświatowych występuje z niniejszą petycją w imieniu swoim oraz członków FIO - stowarzyszeń rozwoju wsi prowadzących szkoły publiczne i niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych, a także w imieniu współpracujących pozarządowych organizacji edukacyjnych. Petycja została przygotowana w ramach projektu „Suweren konsultuje – dobre prawo buduje” realizowanego przez Federację Inicjatyw Oświatowych i Związek Nauczycielstwa Polskiego, finansowanego przez Unię Europejską i budżet państwa w ramach programu POWER.

Prosimy o dodanie do ogłoszonych w dniu 5 lipca 2018 roku „kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2018/2019” punktu dotyczącego uwzględniania w polityce oświatowej specyfiki obszarów wiejskich. Dzieci zamieszkujące na polskiej wsi mają znacznie mniejsze szanse edukacyjne niż dzieci w miastach wynikające z samego faktu życia poza obszarem zurbanizowanym. Jednocześnie, jak dowodzą doświadczenia wielu krajów (np. Finlandii, Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Francji) jest możliwe stworzenie systemu edukacji wyrównującego nierówności wynikające z miejsca zamieszkania. Warunkiem jest zrozumienie i uwzględnienie specyfiki obszarów wiejskich tzw. „rural proofing”
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/600450/rural-proofing-guidance.pdf

Dla wyrównywania szans edukacyjnych dzieci wiejskich niezbędna jest inna organizacja systemu oświaty, w tym pracy szkoły i metod nauczania, uwzględniająca specyfikę miejsca zamieszkania (tereny zurbanizowane – nieurbanizowane, miasto – wieś, duża szkoła – mała szkoła).

Brak uwzględnienia specyfiki obszarów wiejskich i innych niż w mieście potrzeb mieszkańców wsi był w przeszłości wielokrotnie przyczyną różnych błędów w polityce oświatowej państwa. Najpoważniejszymi błędami były: wymuszona na samorządach likwidacja ok. 5 tys. szkół wiejskich i niedostateczne wspieranie edukacji przedszkolnej.

Przygotowywane obecnie przez MEN zmiany, oceniane negatywnie także przez samorządy, zagrażają istnieniu małych wiejskich szkół, zarówno prowadzonych przez gminy, jak i uratowanych przez mieszkańców wsi i prowadzonym przez inne organy np. stowarzyszenia rozwoju wsi. Dalsze powielanie błędów poprzednich rządów będzie utrudniało nie tylko wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci wiejskich, ale w szerszym wymiarze uniemożliwi zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

Wprowadzenie punktu dotyczącego uwzględniania w polityce oświatowej państwa specyfiki obszarów wiejskich będzie służyło realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Niezmiennie, od 18 lat, deklarujemy gotowość Federacji Inicjatyw Oświatowych i innych współpracujących organizacji pozarządowych do współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej w przygotowaniu rozwiązań, które uwzględniałyby specyficzne potrzeby mieszkańców wsi.

Z poważaniem

Małgorzata Lewandowska, Prezeska FIO, Alina Kozińska-Bałdyga, Wiceprezeska FIO

Małgorzata Lewandowska
Prezeska Federacji Inicjatyw Oświatowych

Federacja
inicjatyw
obywatelskich

ul. Ścieślicka 21 lok. 5, 00-854 Warszawa
tel. (22) 859 50 60, fax (22) 859 50 66
NPS 0000140854
e-mail: biuro@fio.org.pl, www.fio.org.pl

Do wiadomości:

Prezydent RP,
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów,
Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego,
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Organizacje pozarządowe

Wzrost Dobrej Obywateli
na Podkarpaciu, 1000 lat państwa polskiego